

JOZUA 9.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"De verdraagzaamheid Gods".

Dat is een onderwerp waarover men niet zo vaak leest, of hoort spreken. En het is nog wel een bijbels onderwerp! In Romeinen 3 schrijft Paulus over zonden die tevoren "onder de verdraagzaamheid Gods" waren geschied. En in Romeinen 2 spreekt dezelfde apostel nevenstellend, als woorden die 't zelfde betekenen, over "goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid" van God. De betekenis van het woord "verdraagzaam" ligt dus in de buurt van "geduld", van "lank-moedigheid" en "groot-moedigheid". Als u geen geduld hebt dan kunt u geen kinderen opvoeden. Als u een kleinzielig mens bent dan beschikt u niet over verdraagzaamheid. Dan legt u op alle slakjes zout. Dan ziet u nooit iets door de vingers. Maar God is al tegenover Israël zo verdràagzaam geweest! Dat betekende niet hetzelfde als "slap"! Slap?? Zal ik eens wat noemen?

Israël was wel Gods uitverkoren volk, maar... als een Israëliet afgoderij pleegde, dan moest hij worden gedóód! Of overspel? Dito! Of als hij zich schuldig maakte aan mensendiefstal, wat wij tegenwoordig dan "kidnapping" noemen? Daarop stond de dóódstraf! Dat alles kon er bij God niet door, want daar was het verbónd mee annex; daar had het verbónd mee te maken! Maar andere dingen konden er bij God wél door. Men mocht bijvoorbeeld een dief niet al te hard straffen; zeker niet zomaar doden! Ho ho! De Here God vond het vreselijk nàr wanneer iemand in Israël voor de consumptie gebruik maakte van onreine dieren -varkensvlees bijvoorbeeld-, of van het vlees van een dier dat -al was het dan rein, een koe of een hert bijvoorbeeld- zijn eigen dood gestorven was. Dat was às! Brrr! Dat wilde God, Die een God van het leven was, bijgevolg niet zien! Maar às... às het toch eens voorkwam... nu goed! dan moest men zich reinigen, zus en zo. En zo kon God het bijvoorbeeld ook niet hebben, ja God hàatte het, dat een man scheidde van zijn vrouw. Maar às... às het voorkwam: nu goed... doe dat dan tenminste zo en zo! God heeft zoveel verdràgen! God heeft het zelfs verdragen dat Israël geslacht heeft op heidense offerhoogten, bij gebrek aan beter. Misschien vindt u het onbegrijpelijk, maar het staat in Deuteronomium 12!

Over die verdraagzaamheid van God gaat het nu ook vooral in ons Schriftdeel voor vandaag. Trouwens, ook al in het voorafgaande. De HERE had uitdrukkelijk bevolen dat Israël àlle inwoners van Kanaän zou verjagen of doden. Maar tégen de letter van dat bevel in heeft Hij Zelf Rachab de hoer, plus familie, begenadigd: Jozua 6. Kijk! Dat kon nu bij zo'n Majesteit als God was, lijden! Dat kon er bij Hem af! En zo heeft God het nu ook genomen, geduld, verdragen, dat Israël -per abuis- met de Gibeonieten een verbond sloot. Hoewel de Gibeonieten toch wel terdege Kanaänitische mensen waren, en dus eigenlijk onder de bân vielen: "wég ermee!". Maar de HERE was grootmoedig! U leest niet één woord van een standje of verwijt van God jegens Jozua hierover! De HERE was verdràagzaam! Daaraan hebben de Gibeonieten hun leven te danken gehad, en meer! Zij, én hun verre, vérré nageslacht! Daar moeten we 't nu eens over hebben.

Jazeker! Of de inwoners van de stad Gibeon echte inwoners van Kanaän, en dus heidenen, geweest zijn, met wie Israël zich beslist niet inlaten mocht! Maar ons hoofdstuk begint al onmiddellijk met een merkwaardige mededeling over die Gibeonieten. Namelijk: dat zij spelbrekers zijn geweest; spelbrekers tegenover hun mede-Kanaänieten! Want van al die volkeren leest u, dat ze geweldig onder de indruk waren gekomen van Israëls overtocht over de Jordaan, van de inneming van Jericho, en Ai. Allemaal! Dat kwam door de schrik des HEREN. Maar terwijl al de anderen zich aaneensloten om zich tegen de invallers, de Israëlieten, te verzetten, hebben de Gibeonieten gezegd: "Nee, daar doen wij niet aan mee! Wij proberen liever met die vijand goede vrienden te worden, een verbond met hen te sluiten! Al doen we dat dan ook op een bedriegelijke manier, maar als die Israëlieten eenmaal een verbond met ons gesloten hebben onder aanroeping van de Naam van die God van hen, dan zijn wij tenminste veilig! Dan hebben wij ons leven gered, want die Israëlieten hebben een màchtige God! Kijk Hem eens zorgen voor Zijn volk! Die heeft Egypte verslagen, een grote mogendheid! Die heeft de koningen Sihon en Og verslagen: majesteiten! En nog veel meer! Dàr kunnen we niet tegenop!"

Zo hebben de Gibeonieten geredeneerd, en zo hebben ze ook gedaan! Ik behoef u het verhaal niet nog eens in den brede te vertellen, hoe ze de Israëlieten gefopt hebben. Ze hebben een gezantschap naar Israël gezonden, bestaande uit heel wijze en voorzichtige mannen. Dat eerst. Toen de Israëlieten vroegen waar ze vandaan kwamen, antwoordden ze daarom wel: "uit een heel ver land! Kijk maar eens hoe ons brood verkrumeld is, en kijk eens hoe onze fouragezakken voor de ezels, en onze wijnzakken eruitzien; en kijk eens hoe onze kleren versleten, en hoe opgelapt onze schoenen zijn!" Dat wel! Maar hoe hun land heette, dat zeiden ze niet! Daarvan leidden ze de aandacht van de Israëlieten wijselijk af, door te gaan vertellen wat zij in hun land allemaal over de grote daden van Jahweh, Israëls God, hadden gehoord! Daden in Egypte, en aan de overkant van de Jordaan! Nu, en u begrijpt: daar luisterden die Israëlieten met enig genoegen naar, en met eerbiedige bewondering. "Zo zo, daar helemaal?" En het was toch waar: Gods Naam, Gods Naam was toch groot, die was toch ook ver verbreid? Rachab had er toch ook al van gehoord? En het was ook waar dat Mozes, Mózes! helemaal niet verboden had dat Israël mettertijd goede betrekkingen zou aanknopen met volken buiten Kanaän? Dan zou Israël bijvoorbeeld een buitenlandse stad niet eens zó maar mogen belegeren, innemen en verwoesten! Nee nee! Maar ze zouden aan zo'n stad eerst "sjaloom", vrede moeten aanbieden; Deuteronomium 20! Mozes had op zoiets al gerekend! Nu, en nu kwamen hier toch buitenlandse mensen naar Jozua toe, die zich allernederigst gedroegen door te spreken: "uw knechten zijn wij!" Dus deze mensen begonnen al direct met aanbidding van hun onderwerping. Ja, wat doe je dan? Ze vroegen niet een verbond met hen te sluiten op voet van gelijkheid, geen pariteitsverdrag, maar een vazalverbond. "Uw knechten zijn wij..." Dat is maar niet een algemeen gebruikelijke oosterse manier van spreken geweest, vleierij! Nee nee! Deze mensen boden hun onderwerping aan: "uw knechten zijn wij; sluit met ons een verbond!". Wat doe je dan? Dat was voor Israël toch vererend? En voor ze 't wisten hadden de Israëlieten een stukje brood van die arme mensen, nederige mensen, vriendelijke mensen, aangenomen. Dat durf je toch tegenover gulle, arme mensen niet te weigeren? Bij deftige mensen durf je een glas wijn te weigeren, maar bij erg nederige mensen, die je gul een kop koffie aanbieden, durf je dat toch niet te weigeren? En ja...! dat was wél een oosterse wet: als je eenmaal met elkaar had gegeten, dan was je vrienden met elkaar! Dan lagen er banden! Vandaar... dat Jozua en de 12 hoofden van Israël aan de Gibeonieten vastzaten voor ze 't wisten! Toen konden ze met goed fatsoen, oosters fatsoen, niet meer terug!

't Is waar, Jozua heeft in dit geval helemaal niet de HERE geraadpleegd, maar dat kan men hem niet al te kwalijk nemen, want Mozes had al permissie gegeven met buitenlandse, met niet-Kanaänitische volkeren, in relatie te treden! Ja, hem was bevolen in zulke gevallen altijd eerst "sjaloom" aan te bieden, vrede aan te bieden, en deze mensen kwamen toch uit het buitenland?!

Afijn, u hoort dat wij hier nu vandaag ook al zomaar met elkaar aan het discussiëren zouden kunnen slaan over de vraag: heeft Jozua dat verbond met de Gibeonieten nu mogen sluiten, ja of nee? Had hij niet eerst dit..., en had hij niet eerst dat...? Maar het is gebeurd! Het is nu eenmaal gebeurd, en mochten Jozua en de 12 hoofden van het volk later op hun woord, op hun eed in de Naam des HEREN, terugkomen? Want voor die vraag kwamen ze drie dagen later al te staan! Want toen kwam het uit, dat Israël door die schrandere Gibeonieten bij de neus genomen was! Het verhaal van Jozua 9 laat duidelijk doorschemeren dat er toen al direct onder de Israëlieten binnen het volk woorden gevallen zijn over dit vervelende geval. De meerderheid was blijkbaar van mening dat Israël zich van dit gesloten verbond maar niets moest aantrekken! Maar de 12 stamvorsten zeiden: "Ja ja, maar wij! -nadruk op dat woord!- wij hebben hun bij Jahweh, de God van Israël, gezworen! Dus als we die nu eenmaal gezworen eed niet gestand doen, dan komt de toorn van God op onze hoofden neer!"

Hoort u? Hoort u de discussie, nu al? toen al? En men heeft er dit op gevonden: "We laten die Gibeonieten in leven, maar ze zullen voor de gemeente des HEREN houthakkers en waterputters moeten leveren ten dienste van de offeranden op het altaar in de voorhof van de tabernakel!"

Zo is besloten. En dat besluit is door Jozua zelf aan de Gibeonieten meegedeeld op een nogal forse manier. "Waarom hebt gij ons bedrogen...?!" Maar alweer toonden de Gibeonieten zich toen wijs en verstandig. Ze zeiden: "We wisten dat u de opdracht had alle inwoners van Kanaän te verdelgen. Toen

hebben we dit maar gedaan om ons leven te redden!" En toen hebben de Gibeonieten zich maar op genade of ongenade aan Jozua overgegeven. Daar hebt u weer zoiets om over te discussiëren. Iemand met een beetje fel, met een beetje wettisch karakter zal hier misschien zeggen: "die Gibeonieten ook! Ik had me nog liever dóódgevochten!" Maar een ander zou herinneren aan de wijsheid van Salomo, die ons heeft geleerd: "een levende hond is beter dan een dode leeuw!" En diezelfde wijsheid heeft ons ook geleerd: "een zachte tong verbreekt beenderen"; Prediker 9:4, Spreuken 25:15. Dat staat óók in de Bijbel!

Later, vele eeuwen later is onder de heren Schriftverklaarders telkens onenigheid gerezen over die geschiedenis met die Gibeonieten. De één zei: "Jozua had zijn woord niet moeten houden! Dat hebben immers later de wijzen uit het oosten ook niet gedaan? Die zijn toch ook, tegen hun belofte in, niet naar koning Herodes teruggekeerd?" "Jawel", zei een ander, "maar in psalm 15 staat geschreven van de rechtvaardige: "heeft hij gezworen tot zijn schade, evenwel verandert hij niet!"

Ik heb al gezegd dat ons van een Goddelijke afkeuring van Jozua's gedrag niets bericht wordt. Blijkbaar is de HERE verdraagzaam geweest. De HERE heeft rekening willen houden met de omstandigheden. 't Was órólog! En als je nu rondom tussen de vijanden zit, en plotseling word je vriendelijk door iemand aangesproken, en zo-iemand biedt je zijn onderwerping aan, en hij zegt er bovendien bij dat hij geen Kanaäniet is, dus niet behoort tot de gevloekten, dan dóét zoiets je toch wat? En als zo-iemand dan grote en goede dingen spreekt over de grote Naam en faam van God, en zelfs toont bekend te zijn met Mozes!, Mózes...! Die werd door ze genoemd! Dan doet zó iets je zéker wat!

De HERE is verdraagzaam; de HERE kende Jozua. Jozua schijnt een nogal voortvarend mens geweest te zijn; hield van opschieten! Ja, en zulke mensen zijn dagelijks heel gemakkelijk op een abuis te betrappen door... schippers die aan wal staan! Maar de HERE wist hoe Jozua inelkaar zat! De HERE weet van wat maaksel wij zijn! Geen beter psycholoog dan de HERE, de kenner der harten van allen! Daarom kàn de HERE verdraagzaam zijn! De HERE is gróót-moedig! De HERE is zó edelmoedig, dat Hij af en toe gerust tegen Zijn eigen woorden durft in te gaan! Ja! Zo had de HERE bijvoorbeeld aan Mozes geboden: "met Moabieten moeten jullie maar nooit trouwen!" Maar toen Boaz zich ontfermde over die weduwe, de arme, àrme Moabitische vrouw Ruth, toen heeft de HERE hem daar helemaal geen verwijt van gemaakt! Uit die Moabitische Ruth is zelfs David geboren, en onze eigen Zaligmaker; Matthéüs 1!

Waarom duldde de HERE dat? Misschien wel hierom: er staat toch dat Ruth -zei Boaz- "haar toevlucht was komen nemen onder de vleugelen van de HERE"; onder Zijn heerlijke Naam? Nu, en wat staat er van Gods Naam in Spreuken 18? Daar staat niet voor niets dat de Naam van de HERE een sterke toren is; een toren waarheen men in tijd van nood kan vluchten! Vlúcht maar onder Gods Naam! Nu, dat hebben de Gibeonieten ook ondervonden! Wij staan er nu achter, en wij kunnen gerust zeggen dat zelfs die vloek, die veroordeling, die straf van Jozua in een zegen is verkeerd. De Gibeonieten hebben die plicht die hun opgelegd is bij Gods heiligdom, trouw vervuld; tróúw vervuld! Eeuwenlang vervuld! Nog in Nehemia's tijd vervuld! Dat is al lang na de ballingschap! Gibeonieten!

En u begrijpt toch dat de Gibeonieten daardoor heel veel over de HERE, de HÉRE! hebben mogen leren? Hebben mogen hóren daar bij dat heiligdom, en zo mogen leren? Wie het dichtst bij het vuur zit, warmt zich het best! Daardoor zijn die Gibeonieten gekomen onder de adem des Geestes; onder het Evangelie der genade! Zelfs is er een tijd geweest dat de tabernakel en het brandofferaltair hun standplaats hebben gehad te... Gíbeon! U weet: die zijn nog al eens verhuisd, maar die hebben ook gestaan: te Gíbeon!

Later is het voorgekomen dat koning Saul, die orthodoxist, in zijn dwaze kerkistische ijver een groot aantal Gibeonieten heeft laten ombrengen. Tsja...! "Ze waren niet van zuiveren bloede!" Maar de HERE heeft die schending van Zijn Naam jaren later, nog in Davids tijd!, met drie jaar hongersnood aan Israël gestraft! Zó zuinig was de HERE op Zijn goede Naam, ook tegenover mensen als de Gibeonieten! Mensen, die zich wel op een onrechtmatige manier een plaats in de Kerk, een plaats

binnen Israël hadden verworven, maar toen het eenmaal zo wàs, toen heeft de HERE zich tegenover die mensen tróúw getoond! Zó is nu de HERE!

Ja, en Hij is vandaag dezelfde God als toen! Zó is nu de HERE! Als we daar goed op letten, o gemeente! dan maakt Jozua 9 ons stil van eerbied voor de vrijmacht Gods voor wat onze vaders zo graag noemden "de soevereine genade Gods". Want de majesteit van God was groot genoeg om dat te nemen. Om erin te berusten, toen er feitelijk, féitelijk! tégen Zijn bevel in, een grote groep Kanaänieten gespaard is. Niet alleen de Gibeonieten, maar ook de er omheen gelegen drie onderhorige plaatsen. De entree van de Gibeonieten in de Kerk der eeuwen is inderdaad niet bepaald onberispelijk geweest, dat is waar! Maar Gods hoge majesteit toonde zich verdràagzaam, gedúldig, vrijmachtig, ja zelfs getrouw tegenover zulke binnenglippers als de Gibeonieten. Ja, zó is de HERE! Leren we dat van Jozua 9!

En dan is er nog een heleboel meer over te zeggen; Jozua 9 is een stap naar Jozua 10! Straks komen er grote daden los, en ik zeg niet: uit oorzaak van..., maar wel: naar àanleiding van... Gibeon! Maar we zien vandaag alleen maar eerst eens naar de vraag: wíe is nu de HERE? En hóe is de HERE? Nu, zó!

Later kwam Gods Zoon op aarde. Toen was er eens een vrouw die tot Jezus kwam met de bede, of Hij haar dochter wilde genezen. Maar de Here Jezus luisterde niet naar die vrouw; tenminste, eerst niet. Waarom niet? Omdat die vrouw een Kanaänitische was, een gevloekte, en de Here Jezus heeft bij wet en profeten geleefd! Geen tittel of jota daarvan geschrap! Die vrouw was een Kanaänitische, een gevloekte! Ze lag onder de bàn! 't Was nog geen Pinksteren geweest! De heidenen -wij ook!- waren nog niet aan de beurt, en de Kanaänieten helemàal niet! En daar heeft onze Heiland zich aan gehouden, gehoorzaam aan gehouden, aan wet en profeten. Totdat de Here Jezus het geloof in het hart van die vrouw zag dat Gods Geest, de Geest van de Vader, in het hart van die vrouw gewerkt had! Toen schonk de Here die vrouw haar wens. De Here zei: "O vrouw, groot is uw geloof!" En Hij gaf haar haar wens, hoewel ze een Kanaänitische was; iemand als Rachab, en iemand als de Gibeonieten! Een Kanaänitische! Maar jà...! zó kan 't nu gaan bij de HERE!

Gemeente! Christelijke gemeente! Zó'n God en Vader, daar hebt ú nu mee te doen! Zó gróót is de HERE! Zó edelmoedig is de HERE! Zó geduldig is de HERE! Zo vorstelijk, zo grootmoedig, zo verdraagzaam, zo vrijmachtig, zo soverain! Zó veel kan er bij de HERE op door! De HERE ís geen mens! De HERE is helemàal geen kínderachtig mens! En helemàal geen wéttisch mens! De HÉRE...? De HERE is zelfs boven Zijn eigen wetten verheven! Dat heeft de HERE getoond in Jozua's dagen! En dàn... dan staan de deuren van de Kerk open, en geldt het woord van Jezus, Gods Zoon, onze zachtmoedige, grote Meester:

"Alles, àlles wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen,
en wie tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen!"

Zó is de HERE! En zó is Zijn Zoon!

AMEN.

lezen: Jozua 9	zingen:	psalm 89:1 psalm 119:39 psalm 145:3,4 psalm 146:5.
----------------	---------	---

28 maart 1971.